

Notat

8. oktober 2021
HMB

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Kulturudvalg om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens præjudicielle sag C-333/21, European Superleague Company-UEFA og FIFA

Indledning

En spansk domstol (Juzgado de lo Mercantil n° 17 de Madrid) har forelagt EU-Domstolen seks præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af konkurrencereglerne i artikel 101 og 102 TEUF samt om arbejdskraftens frie bevægelighed og den frie udveksling af tjenesteydelser i en sag, der drejer sig om, hvorvidt Union of European Football Associations (herefter UEFA) og Fédération Internationale de Football Association (herefter FIFA) har udvist konkurrenceforvridende adfærd. Den nationale retssag angår en tvist mellem virksomheden European Super League Company, S. L. (herefter ESLC) på den ene side og forbundene UEFA og FIFA på den anden side.

Sagens faktiske omstændigheder og juridiske problemstillinger

FIFA er et privatretligt organ (en virksomhed baseret i Schweiz), der bl.a. har til formål at organisere egne, internationale turneringer. Nationale og regionale fodboldforbund, herunder også UEFA, der er en sammenslutning af de europæiske fodboldforbund, er medlemmer af FIFA. ESLC er et aktieselskab, hvis selskabsdeltagere er de stiftende klubber¹. sigter mod at blive den førende europæiske turnering inden for rammerne af UEFA, med deltagelse af klubber og spillere på det højeste sportsniveau.

ESLC gør gældende, at UEFA og FIFA har udvist konkurrenceforvridende adfærd ved bl.a. 1) at nægte at anerkende etableringen af ESLC, 2) at beslutte at enhver spiller eller klub, der deltager i denne turnering, vil blive udelukket fra de turneringer, der organiseres af FIFA og de regionale fodboldforbund², samt 3) at kræve, at ESLC's turnering skal anerkendes og organiseres af UEFA eller FIFA.

Sagen for EU-Domstolen vedrører bl.a. spørgsmålet om, hvorvidt UEFA og FIFA har udvist konkurrenceforvridende adfærd i strid med TEUF artikel 101 og/eller 102 ved i deres vedtægter at kræve, at medlemmer alene kan deltage i turneringer etableret af tredjepart, såfremt disse forinden er blevet tilladt af FIFA/UEFA, jf. forelæggelseskendelsens spørgsmål 1 og 2. Regeringen har valgt at fokusere på denne del af sagen.

Af artikel 165 TEUF fremgår det, at Unionen bidrager til fremme af sport i Europa og i den forbindelse tager hensyn til sportens specifikke forhold, dens strukturer, der bygger på frivillighed, og dens sociale og uddannende funktion. Målene for Unionens

¹ AC Milan, Arsenal, Atletico Madrid, Chelsea, FC Barcelona, Inter, Juventus, Liverpool, Manchester City, Manchester United, Real Madrid og Tottenham.

² Klub- og landsholdsturneringer.

indsats er bl.a. at udvikle sportens europæiske dimension ved at fremme retfærdighed og åbenhed i sportskonkurrence samt ved at beskytte sportsudøvernes, især de unges, fysiske og moralske integritet.

Den nuværende organisering af fodbold i Europa er blandt andet kendetegnet ved en turneringsstruktur, der understøtter åbenhed, idet deltagelse baserer sig på kvalifikation og sportslige meritter. UEFA betaler de deltagende klubber under UEFA for deltagelse i turneringer, ligesom UEFA også giver økonomisk tilskud til ikke-deltagende klubber til brug for talentudvikling.

UEFA's mål er ifølge forbundets vedtægter bl.a. at organisere og gennemføre fodboldturneringer i Europa med respekt for spillernes helbred (art. 2, litra d), sikre at sportslige værdier prioriteres før kommercielle interesser (art. 2, litra g), og at omfordele indtægter fra fodbolden i overensstemmelse med et solidaritetsprincip samt at støtte reinvestering til fordel for alle fodboldniveauer (art. 2, litra h). FIFA's vedtægtsbestemte formål (art. 2) flugter gennemgående med UEFA's formål.

Regeringens interesse og synspunkter i sagen

I Danmark er der 1.564 fodboldklubber. Over 300.000 personer spiller fodbold i Danmark i organiseret regi, heraf er 180.000 personer under 19 år³. Fodbold engagerer ca. 126.000 frivillige, svarende til 9.000 fuldtidsstillinger. Fodbold er ifølge DBU med til at skabe omsætning i Danmark på 3,3 mia. kr. om året og bidrager med 8.660 jobs om året. Samtidig indebærer fodbolden sundhedsøkonomiske besparelser, der af DBU årligt estimeres til et niveau mellem 400 og 1.200 mio. kr.⁴ Fodbold spiller således en betydningsfuld rolle for Danmark, herunder både ift. folkesundheden og ift. børn og unges involvering i frivillighedskulturen og foreningslivet, der er et særligt kendetegn for Danmark. Breddefodbolden er finansieret delvist af statsmidler og brugerne, men en vigtig del af finansieringen hertil kommer igennem de solidaritetsmidler DBU modtager samt gennem professionelle klubber i Danmark. 17 pct. af de samlede indtægter i de danske Superligaklubber stammer konkret fra UEFA's solidaritetsmidler. Det er indtægter, som klubberne bl.a. bruger til at understøtte breddefodbold. Desuden distribueres 60 pct. af tv-rettighederne fra UEFA's Champions League til de nationale forbund, og en del af disse midler øremærkes til breddeindsatser.

Fri oprettelse af "udbryderligaer" kan potentielt være en udfordring. Særligt for en lille medlemsstat som Danmark er det afgørende, at der arrangeres europæiske turneringer med kvalifikationskrav baseret på sportslige meritter, og at der omfordeles midler til gavn for breddeidrætten. Det er desuden vigtigt at beskytte sportsudøvernes fysiske integritet (tid til restitution mellem turneringer). Hvis der ikke tages hensyn til disse særlige forhold, kan det få vidtrækkende konsekvenser for dansk fodbold. Det vil eksempelvis kunne være skadeligt for dansk fodbold, hvis der etableres turneringer, som danske klubber ikke vil have adgang til at deltage i, hvilket kan medføre et fald i det sportslige niveau i dansk fodbold. Det kan ligeledes være

³ DBU medlemstal for 2020, dbu.dk/om-dbu/medlemstal/

⁴ Rapport "Fodboldens værdi for Danmark", DBU, januar 2018: <https://www.dbu.dk/media/12378/dbu-samfundsbogonline.pdf>

skadeligt for dansk fodbold, hvis der udbetales færre solidaritetsmidler, og der sker en reduktion i betalingen for deltagelse i etablerede, paneuropæiske turneringer⁵. Frie oprettelser af ”udbryderligaer” vil betyde et principielt opbrud med den europæiske fodboldmodel.

Det følger af EU-Domstolens praksis, at foreneligheden med EU’s konkurrenceregler på sportens område ikke kan vurderes abstrakt. Det skal således tages i betragtning, i hvilken overordnet sammenhæng den pågældende foranstaltning indgår og har virkninger, og herunder særligt, hvilke mål den har. Det skal herefter undersøges, om de konkurrencebegrænsende virkninger, som følger af foranstaltningen, er uadskilleligt forbundet med opfyldelsen af de nævnte mål og forholdsmæssige i forhold til dem⁶. Ved vurderingen af de eventuelle begrundelser for begrænsninger på sportsområdet skal der tages hensyn til de særlige kendetegn ved sport generelt og til sportens sociale og uddannende funktion⁷.

Det er regeringens opfattelse, at formål om at fremme åbne konkurrencer med kvalifikation som adgangsbillet, respekt for spillernes helbred, sportslige værdier frem for kommercielle interesser, samt solidarisk reinvestering af indtægter til breddeidrætten er legitime, sportslige formål. I det omfang, UEFA og FIFA’s vedtægter er begrundet i disse formål, må de således anses for at forfølge legitime formål.

Opfyldelsen af ovennævnte, sportslige formål, kan efter regeringens opfattelse hensigtsmæssigt opfyldes ved, at én organisation har kompetencen til at fastlægge de nærmere rammer for fodboldturneringer, herunder hvilke turneringer, der kan afholdes.

På denne baggrund afgiver regeringen indlæg i sagen i overensstemmelse med det ovenfor anførte.

⁵ UEFA Champions League, UEFA Europa League og UEFA European Conference League.

⁶ Jf. Rettens dom i sag T-93/18, International Skating Union mod Europa-Kommissionen (under appel), præmis 77, samt Domstolens dom i sag 519/04 Meca-Medina og Igor Majcen mod Kommissionen, præmis 42.

⁷ Jf. Rettens dom i sag T-93/18, International Skating Union mod Europa-Kommissionen (under appel), præmis 79.